

Učitel a žáci

Friedrich Nietzsche si jednou povzdechl, že „vzdělání, které často z duchaplných, zvědavých, ohnivých mládenců činí věrný obraz jejich učitelů“, by nemělo být „přenášeno“ „ještě i na dívky“ (*Lidské, příliš lidské* VII, 409). Jaký je vlastně ten pravý úkol učitele? Nechme stranou základní školy, a nechme zatím stranou i gymnázia (a neuniverzitní vysoké školy). Naším hlavním dnešním problémem je výuka na univerzitách (z kterých se ovšem dnes stávají bohužel často gymnázia). A omezme se ještě dále, a to na filosofii (i když v tom bude skryta ta základní chyba, totiž že se filosofie považuje pouze za jeden z oborů, zatímco má pronikat všemi obory). Tak tedy: má učitel filosofie vést své studenty tak, aby se posléze stali jeho „věrným obrazem“? Možná, že tomu jsou nakloněni, možná o to opravdu usilují; ale je to správné? Má učitel působit právě takovým způsobem? Nemá být učitel mnohem spíš tím, kdo inspiruje a podněcuje studenty, aby se stali sebou samými? Aby našli a zvolili svou vlastní cestu (což by ovšem právě bez učitele nemohli, anebo jen s velkými obtížemi)?

(Písek, 101225-2.)